

หลักสูตรการทำยาตมสมุนไพร จำนวน 5 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพพาณิชย์กรรมและบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธิ์ประทับช้าง

ความสำคัญ

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้วงรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เถาทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งที่มีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหามาทดแทนโดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อการอยู่รอด

หลักสูตรการทำยาตมสมุนไพร เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำมาเพิ่มมูลค่าได้ การจัดการหลักสูตรนี้จึงเน้นการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจากวิทยากร และการศึกษาดูงานเพื่อให้เห็นช่องทางการเข้าสู่อาชีพได้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง

2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
4. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน	5	ชั่วโมง
ภาคทฤษฎี	2	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	3	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร จำนวน 30 นาที
 - 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร
 - 1.4 การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร
2. ทักษะในการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร จำนวน 3 ชั่วโมง
 - 2.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาต้มสมุนไพร
 - 2.2 การทำยาต้มสมุนไพร
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร จำนวน 30 นาที
 - 3.1 การเลือกทำเลที่ตั้งร้าน
 - 3.2 การจัดและตกแต่งหน้าร้าน
 - 3.3 การคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน
 - 3.4 การขาย
 - 3.5 การส่งเสริมการขาย
4. โครงการประกอบอาชีพการทำยาต้มสมุนไพร จำนวน 1 ชั่วโมง
 - 4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ
 - 4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพ
 - 4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพ
 - 4.4 การเขียนโครงการอาชีพ
 - 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. การบรรยาย
2. การสาธิต ทดลอง
3. การวิเคราะห์และสังเคราะห์บทเรียน
4. การฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีชิ้นงานจากการฝึก

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร การทำยาตมสมุนไพร จำนวน 5 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช้องทางการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร	เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญในการประกอบอาชีพ 2. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. ผู้เรียนสรุปความรู้	30 นาที	-
	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร	1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร 1.2.1 การวิเคราะห์ตนเอง 1.2.2 การวิเคราะห์ตลาด 1.2.3 การลงทุน/แหล่งเงินทุน	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร 2. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ตนเอง ตลาดและการลงทุน 4. ผู้เรียนสรุปความรู้	-	-
	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกแหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร 2. เพื่อให้ผู้เรียนได้แบบอย่างการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร	1.3 แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร	1. ให้ผู้เรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร 1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน 1.2 ศึกษาดูงานร้านค้าในท้องตลาดจากสถานที่จริง 1.3 ศึกษาจากผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ 2. ให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้	-	-
	เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพรได้ด้วยกระบวนการคิดเป็น	ทิศทางการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร	1. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร 2. การใช้กระบวนการคิดเป็นกำหนดทิศทางการ	-	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร		
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีคุณภาพ	2.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาตมสมุนไพร 2.1.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาตมสมุนไพร 2.1.2 งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ 2.1.3 สถานที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาตมสมุนไพร 2. วิทยาการอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาตมสมุนไพร 3. ผู้เรียนและวิทยาการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 4. ผู้เรียนสรุปความรู้	-	3 ชั่วโมง
	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกส่วนประกอบของยาตมสมุนไพรได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนการทำยาตมสมุนไพรได้ 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำยาตมสมุนไพรได้ 4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์งบประมาณในการทำยาตมสมุนไพรได้	2.2 การทำยาตมสมุนไพร 2.2.1 นำเมนทอล 3 ส่วน พิมเสน 1 ส่วน การบูร 1 ส่วน เทรวมกันในภาชนะสำหรับผสมสาร 2.2.2 ใช้ไม้พายคนให้ส่วนผสมทั้งหมดละลายเป็นของเหลว (ถ้าไม่ใช้ไม้คนอาจใช้วิธีการเขย่าขวดให้ส่วนผสมละลายก็ได้) 2.2.3 นำส่วนผสมที่ได้บรรจุขวดปากกว้างปิดฝาพับไว้ 2.2.4 นำการบูร พิมเสน เมทธานอล กานพลู ดอกจันทร์เทศ พริกไทยดำ โกลฐหัวบัว กระวาน ใส่ภาชนะ รวมกันผสมคลุกเคล้าเข้าด้วยกัน 2.2.5 นำสมุนไพรที่ได้ใส่ในขวดปากกว้างที่เตรียมไว้ปิดฝาขวดให้สนิท แช่สมุนไพรในพิมเสนน้ำ แบ่งบรรจุในขวดมีฝาปิดเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการทำยาตมสมุนไพร 2. วิทยาการอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับการทำยาตมสมุนไพร 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำยาตมสมุนไพร 4. วิทยาการประเมินผลการทำยาตมสมุนไพรของผู้เรียน	-	-
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ำมันเหลือง	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกทำเลที่ตั้งร้านค้าที่เหมาะสมในการค้าขายได้	3.1 การเลือกทำเลที่ตั้งร้าน 3.1.1 ความสำคัญของการเลือกที่ตั้ง 3.1.2 หลักเกณฑ์ในการเลือกทำเลที่ตั้ง	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการทำทำเลที่ตั้งร้าน 2. ผู้เรียนและวิทยาการร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. ผู้เรียนสรุปความรู้	30 นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดและตกแต่งหน้าร้านให้มีความสะอาดและสวยงามได้	3.2 การจัดและตกแต่งหน้าร้าน	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการจัดและตกแต่งหน้าร้าน 2. วิทยากรอธิบายและสาธิตการจัดและตกแต่งหน้าร้าน 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจัดและตกแต่งหน้าร้านแล้วผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 4. ผู้เรียนสรุปความรู้	-	-
	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคาด้านทุนของธุรกิจขาดมสมุนไพรรแต่ละชนิดได้	3.3 การคิดราคาด้านทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน 3.3.1. การคิดราคาด้านทุน - ค่าวัสดุอุปกรณ์ - ค่าส่วนผสม - ค่าแรงงาน - ค่าสาธารณูปโภค 3.3.2. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการคิดราคาด้านทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน 2. วิทยากรอธิบายและสาธิตการคิดราคาด้านทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการคิดราคาด้านทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนแล้วผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 4. ผู้เรียนสรุปความรู้	-	-
	เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีการขายของธุรกิจขาดมสมุนไพรรได้	3.4 การขายขาดมสมุนไพรร	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการขาย 2. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. ผู้เรียนสรุปความรู้	-	-
	เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีการส่งเสริมการขายการทำการขาดมสมุนไพรรได้	3.5 การส่งเสริมการขาย 3.5.1. ความหมายการส่งเสริมการขาย 3.5.2. กลยุทธ์ส่งเสริมการขาย	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องการส่งเสริมการขาย 2. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น 3. ผู้เรียนสรุปความรู้	-	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. โครงการ การประกอบ อาชีพการทำ ยาต้ม สมุนไพร	1. บอกความสำคัญ ของโครงการอาชีพ ได้ 2. บอกประโยชน์ ของโครงการ อาชีพได้ 3. บอก องค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ 4. อธิบาย ความหมายของ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะ การเขียนโครงการที่ ดีตามองค์ประกอบ ของโครงการอาชีพ ได้ 6. เขียนโครงการใน แต่ละองค์ประกอบ ให้เหมาะสมและ ถูกต้องได้ 7. ประเมินความ เหมาะสมและ สอดคล้องของ โครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของโครงการการ ประกอบอาชีพยาต้มสมุนไพร 4.2 ประโยชน์ของโครงการการ ประกอบอาชีพยาต้มสมุนไพร 4.3 องค์ประกอบของโครงการ การประกอบอาชีพยาต้มสมุนไพร 4.4 การเขียนโครงการการ ประกอบอาชีพยาต้มสมุนไพร 4.5 การประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องของโครงการการ ประกอบอาชีพยาต้มสมุนไพร	1. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา จากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพ ประโยชน์ของ โครงการอาชีพองค์ประกอบ ของโครงการอาชีพ แล้วจัด กิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความ คิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดใน การดำเนินกิจกรรมการ เรียนรู้ 2. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระ ข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการ อาชีพที่ดี เหมาะสม และ ถูกต้อง พร้อมจัดการ อภิปราย เพื่อสรุปแนวคิด เป็นแนวทางในการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 3. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4.กำหนดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพ 5. จัดให้ผู้เรียนปรับปรุง โครงการอาชีพ ให้มีความ เหมาะสมและถูกต้อง 6. กำหนดให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการ สนับสนุนงบประมาณ ดำเนินงานอาชีพ และใช้ใน การดำเนินการประกอบ อาชีพต่อไป	30 นาที	-